



Wykorzystanie instrumentów ekonomii społecznej w zatrudnianiu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.



Regionalny Ośrodek Polityki
Społecznej w Krakowie

Małopolski Ośrodek
Koordynacji Ekonomii
Społecznej

Co to jest ekonomia społeczna?



Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy:

- integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych społeczną marginalizacją,
- tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (interesu ogólnego),
- rozwojowi społeczności lokalnych.

Sfera nieformalna / usługi wzajemne

Podmioty działające w sferze
pożytku publicznego
ok. 77 tys. podmiotów
123 tys. zatrudnionych

Podmioty
reintegracyjne

w tym: podmioty działające w
sferze pożytku publicznego
prowadzące działalność
gospodarczą (ok. 9 tys.)

Spółdzielnie konsumenckie
Spółdzielnie producentów
Spółdzielnie pracownicze

ok. 15,2 tys.
265,9 tys. zatrudnionych

Przedsiębiorstwa
społeczne

Spółdzielnie
socjalne

Spółdzielnia socjalna, jako przykład przedsiębiorstwa społecznego



- **Spółdzielnia socjalna** – jest to specyficzny rodzaj spółdzielni pracy. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków.
- Spółdzielnia socjalna działa na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej jej członków, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
- Podmiot ten może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków oraz ich środowiska lokalnego, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych.

Typy spółdzielni socjalnych

- **Spółdzielnia socjalna osób fizycznych** – przeznaczona dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, absolwentów CIS i KIS, osób do 30 i po 50 roku życia poszukujących pracy – muszą one stanowić minimum 50% członków spółdzielni)
- **Spółdzielnia socjalna osób prawnych** – mogą ją założyć minimum 2 osoby prawne spośród uprawnionych: jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, kościelnych osób prawnych
- **Spółdzielnia socjalna „mieszana”** – założona przez osoby fizyczne i osoby prawne



Kto może założyć spółdzielnię socjalną?



- **osoby bezrobotne**, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.3),
- **osoby, o których mowa w art. 2 pkt 1a (absolwent CIS) i 1b (absolwent KIS) ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym** (Dz.U. Nr 122, poz. 1143, z późn.zm.4),
- **osoby niepełnosprawne**, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.5),
- **osoby do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia**, posiadające status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
– posiadające pełną zdolność do czynności prawnych.

Kto może założyć spółdzielnię socjalną?



Spółdzielnię socjalną mogą założyć także:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- kościelne osoby prawne.

Spółdzielnię socjalną mogą założyć także inne osoby niż osoby niepełnosprawne, bezrobotne oraz wymienione w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, o ile liczba tych osób nie stanowi więcej niż 50% ogólnej liczby założycieli.

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA OSÓB PRAWNYCH

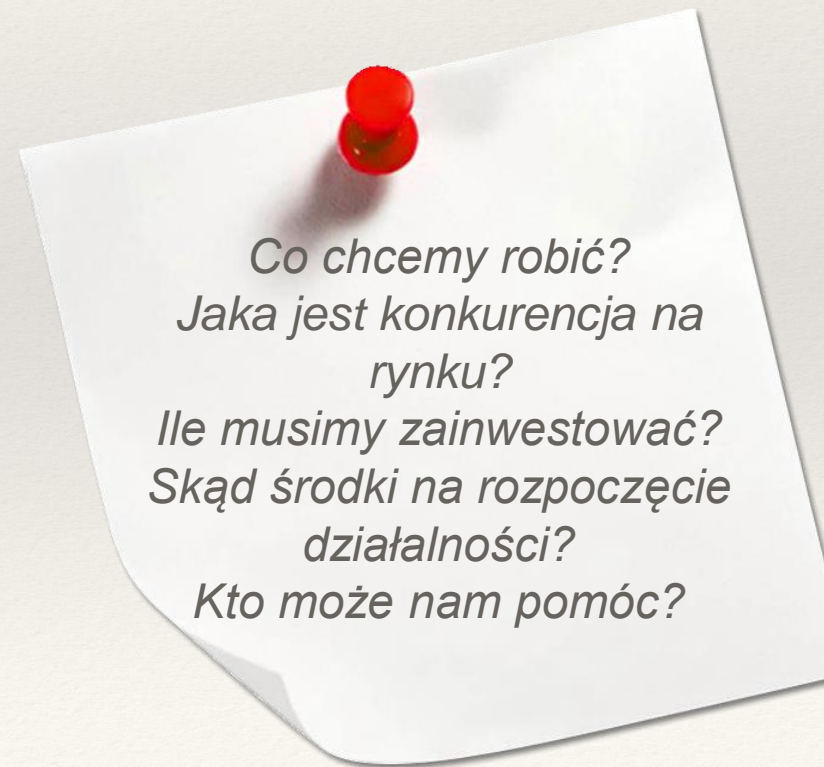


Aby spółdzielnia pełniła funkcje reintegracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ma obowiązek:

- zatrudnienia co najmniej pięciu osób spośród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w terminie sześciu miesięcy od dnia wpisu spółdzielni socjalnej do Krajowego Rejestru Sądowego,
- osoby takie po 12 miesiącach nieprzerwanego zatrudnienia w spółdzielni socjalnej będą miały prawo do uzyskania członkostwa w spółdzielni socjalnej.

DECYZJA O PODJĘCIU DZIAŁALNOŚCI

- Powstanie grupy założycielskiej
- Pomysł na biznes
- Gruntowna analiza rynku i zasobów
- Zrealizowanie wspólnej inicjatywy
- Zdefiniowanie ról w grupie
- Przygotowanie biznesplanu
- Nawiązanie kontaktu z urzędem pracy/instytucjami wspierającymi





PREFERENCJE DLA SPÓŁDZIELNI SOCJALNYCH



Dotacja z Funduszu Pracy



- dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędzie pracy
- maksymalnie 4-krotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni (około 16 000,00 zł)
- maksymalnie 3-krotność przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu (około 12 000,00 zł)

art. 46, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy



Dotacja z PFRON

- osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP jako bezrobotna albo poszukująca pracy, niepozostająca w zatrudnieniu może jednorazowo otrzymać środki z PFRON na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- maks. wysokość wkładu piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia (około 60 000 zł)
- przeznaczenie: wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Dz. U. 2007, Nr 194, poz. 1403 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej lub społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.)



Dotacja ze środków europejskich



- Bezzwrotna dotacja przysługująca na stworzenie nowego miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w wysokości 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia **(24 tysiące złotych)**, nie więcej jednak niż **120 tyś na 1 przedsiębiorstwo społeczne**.
- Wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwie społecznym może być przyznane dla:
 - ✓ osoby bezrobotnej,
 - ✓ osoby, o której mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - ✓ osoby o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.
- Poza dotacją przedsiębiorstwu przysługuje wsparcie pomostowe wypłacane co miesiąc w wysokości minimalnego wynagrodzenia zł na 1 dotowane miejsce pracy.

Ścieżka udziału w projektach dotacyjnych

Rekrutacja (grupa inicjatywna + opis pomysłu na działalność przedsiębiorstwa społecznego)



Cykl szkoleń i doradztwa przygotowującego do skorzystania z dotacji



Konkurs na przyznanie wsparcia finansowego na założenie/przystąpienie do przedsiębiorstwa społecznego



Wsparcie pomostowe



Wsparcie podmiotów ES



Poziom wojewódzki - Ośrodki Wsparcia ES w każdym z 5 subregionów

1. Usługi animacji lokalnej – praca w środowisku lokalnym, której celem ma być powstanie grup inicjatywnych gotowych do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej.
2. Usługi rozwoju ES - szkolenia (w tym zawodowe), doradztwo, mentoring, coaching, wizyty studyjne – działania niezbędne do powołania i prowadzenia PS, w tym - **dotacje na tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych (24 tys.) i wsparcie pomostowe (płaca min./1 os./msc).**
4. Usługi wsparcia istniejących PS - specjalistyczne szkolenia, usługi (prawne, biznesowe, marketingowe, finansowe) oraz system grantów (10 tys.) na usługi oferowane przez PES.

Poziom Krajowy – Fundusz Pożyczkowy dla PS

Podstawowe oprocentowanie wynosi 0,88% w skali roku

Do 100 tyś. Złoty na cele rozwojowe PS.

Preferencje / udogodnienia przyznane spółdzielniom socjalnym

FINANSOWE

- Dotacja z Funduszu Pracy / PFRON / RPO
- Refundacja ZUS
- Zwolnienie z opłat za rejestrację/zmiany w KRS
- Przedmiotowe zwolnienie z podatku dochodowego

NIEFINANSOWE

- Udział spółdzielni socjalnych w otwartych konkursach ofert
- Klauzule społeczne
- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- Inne



Klauzule społeczne

- regulacje dotyczące zamówień publicznych w Unii Europejskiej mają na celu urzeczywistnienia fundamentalnych zasad UE (takich jak zakaz dyskryminacji, swoboda przepływu towarów, swoboda świadczenia usług itd.)

KLAUZULE SPOŁECZNE

art. 29, ust. 4 PZP dot. zatrudnienia osób:

art. 22, ust. 2
PZP dot.
zatrudnienia
osób:

bezrobotnych

niepełnosprawnych

o których mowa w
ustawie o
zatrudnieniu
socjalnym

niepełnosprawnych
50 %



Zamówienia in house



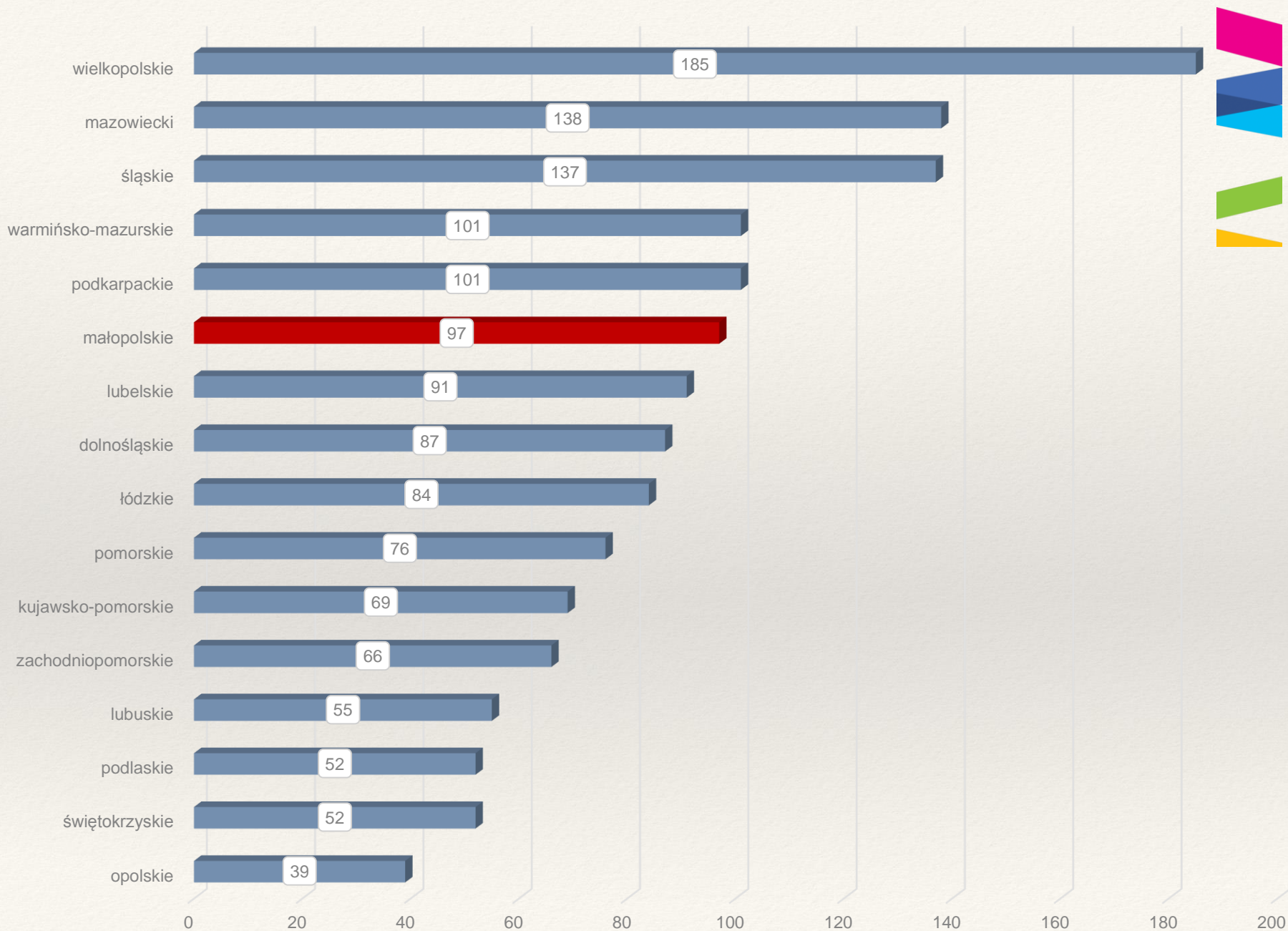
SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA OSÓB PRAWNYCH Założona przez dwie jednostki samorządu terytorialnego

Może dokonać powierzenia wykonywanych zadań publicznych własnej jednostce organizacyjnej (spółdzielni) z pominięciem procedury przetargowej

o ile spełnione są dwa podstawowe warunki:

- 1) JST będą sprawowały pełną kontrolę nad spółdzielnią,
- 2) spółdzielnia będzie wykonywała swoją działalność w zasadniczej części na rzecz tych jednostek.

Liczba spółdzielni społecznych na dzień 24.08.2016 na podstawie KRS



Wsparcie finansowe w ramach projektu ARES



Wsparcie finansowe otrzymało 46 spółdzielni socjalnych w tym:

- 17 spółdzielni socjalnych, których inicjatorami były osoby fizyczne,
- 24 spółdzielni socjalnych założonych przy udziale osób prawnych,
- 5 spółdzielni socjalnych, które otrzymały dofinansowanie na przystąpienie nowych członków.

- **295 nowych miejsc pracy z dotacji**



 **piątyelement**
Spółdzielnia Socjalna


CEDRUS

5.881.694,49 zł
wypłaconych środków



Przykłady spółdzielni socjalnych



Spółdzielnia Socjalna „PRZYSTAŃ” - pierwsza w Małopolsce spółdzielnia socjalna, której założycielami jest jednostka samorządu terytorialnego – Gmina Raciechowice oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Kwapince. Spółdzielnia stworzyła 18 miejsc pracy dla osób bezrobotnych. W ramach usług spółdzielni znajdują się:

- usługi cateringowe, organizacja imprez okolicznościowych,
- miejsca noclegowe dla 20 osób w pensjonacie w Kwapince,
- wynajem sali szkoleniowej,
- usługi porządkowe,
- sporządzone według lokalnych receptur konfitury i inne przysmaki.



Przykłady spółdzielni socjalnych

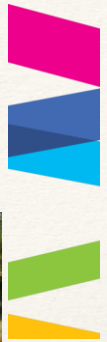
**„Republika Marzeń Mimo Wszystko”
Fundacji Anny Dymnej Spółdzielnia
Socjalna** powstała w listopadzie 2010
roku.

Zajmuje się:

- organizowaniem imprez integracyjnych dla dzieci, warsztatów fotograficznych i plastycznych,
- produktami i usługami dedykowanymi firmom (upominki reklamowe, przygotowanie i druk materiałów promocyjnych),
- prowadzeniem sklepu internetowego z produktami dla klientów indywidualnych m.in. rękodzieło, koszulki, kubki, smycze, torby, z nadrukami według autorskich projektów osób niepełnosprawnych.



Republika Marzeń
Fundacji Anny Dymnej
Spółdzielnia Socjalna



Małopolski system wsparcia dziś



System OWES gwarantuje:

- Bezzwrotne instrumenty finansowe.
- Usługi animacji lokalnej, usługi rozwoju ekonomii społecznej i wsparcia przedsiębiorstw społecznych.
- Usługi wsparcia podlegają akredytacji w systemie AKSES – kryterium dostępu w RPO.

System koordynacji ES (ROPS)

Działania edukacyjne, sieciujące w społecznościach lokalnych – JST+ lokalne PES, których celem będzie przygotowanie do realizacji inicjatyw ES.

Tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym.

Promowanie usług małopolskich PES (targi ES, portal regionalny)

Inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym oraz OWES dla zwiększenia synergii działań.

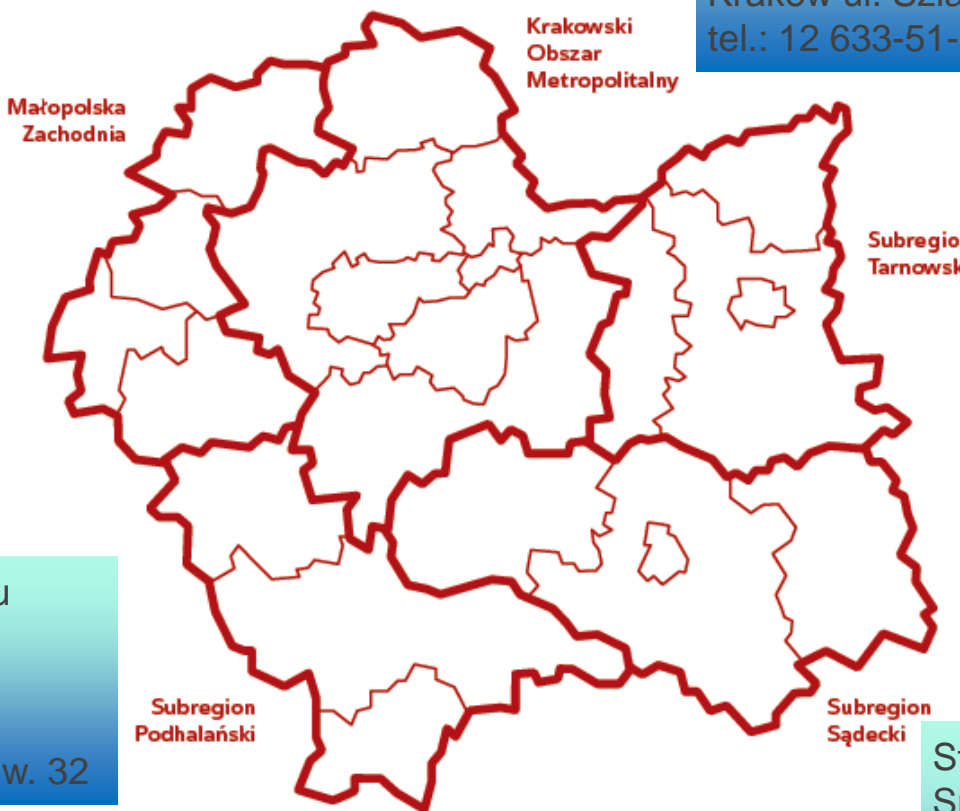
Współpraca z JST i PES przy tworzeniu lokalnych planów rozwoju ES (warsztaty, doradztwo).

Punkty wsparcia w subregionach



Spółdzielnia Socjalna
Opoka
Olkusz, ul. Floriańska 2
tel.: 607 930 818

Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej
MISTiA
Kraków ul. Szlak 73a,
tel.: 12 633-51-54



Fundacja im. Hetmana
Jana Tarnowskiego
ul. Św. Anny 5. II Piętro
Tarnów
tel.: 14 307 01 31

Fundacja Rozwoju
Regionu Rabka
ul. Orkana 16 b
Rabka-Zdrój
tel.: 18 26 77 739 w. 32

Stowarzyszenie Inicjatyw
Społecznych i Oświatowych
„Cumulus”
ul. Nawojowska 4
Nowy Sącz
tel.: 781 651 201

Projekt koordynacyjny ROPS



Oferujemy:

- Spotkania warsztatowe w gminie/powiecie dotyczące analizy potencjalnych obszarów działalności ekonomicznej i społecznej dla przedsiębiorstwa społecznego na terenie gminy/powiatu.
- Pomoc w opracowaniu dokumentów strategicznych/ planistycznych, takich jak strategia rozwiązywania problemów społecznych, strategia rozwoju lokalnego czy program współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze dotyczącym ekonomii społecznej.
- Pomoc w zlecaniu podmiotom ekonomii społecznej realizacji usług użyteczności publicznej

